

Konservativním šeptáno do ucha. – Co se dříve nevědělo, co se dnes ví, co by se věděti mohlo, – zpětné vytváření, obrat v jakémkoliv smyslu a stupni je zhola nemožný. My filosofové to aspoň víme. Ale všichni kněží a moralisté v to věřili, – chtěli lidstvo přivést k nazpět k dřívější míře ctnosti, sešroubovat je na ni. Morálka byla vždy Prokrustovým ložem. I politikové napodobili v tom kazatele ctnosti: i dnes ještě jsou strany, v jichž snech je cílem račí pochod všech věcí. Ale nikomu není dovoleno být rakem. Nic platno: musí se kupředu, lépe řečeno, krok za krokem dále v úpadek (- toť moje definice moderního „pokroku“). Možno zadržeti tento rozvoj a zadržením i zvrhnutí staviti, nastřádati, učiniti je vehementnějším a náhlejším: více možno není.

Friedrich Nietzsche: *Soumrak model aneb Jak se filosofuje kladivem, Nájezdy nečasového, kapitola 43.*